

HAFTANIN ANALİZİ

SURIYE VE MUTABAKATLAR

Doç. Dr. Fahri Erenel- EPAM Müdürü

Türkiye, Suriye sorununa dahil olduğu 2017 yılından itibaren özünde Suriye'nin bütünlüğünün sağlanması ve ülkemizin bekasına yönelik tehditlerin önlenmesini içeren beş mutabakat imzalamıştır. Bu mutabakatların ikisinde yer alan ve Putin tarafından da sık sık gündeme getirilen Adana Mutabakatını da eklediğimizde mutabakat sayısı altıya yükselmektedir. Bu mutabakatlar istenilen sonucu sağlamada yeterli olmuş mudur? sorusunun cevabı ile birlikte sahada yer alan aktörlerin hedefi ile mutabakatların içeriği arasındaki bağlantı, ve en önemlisi mutabakatın tarafları olan aktörlerin mutabakatların gereğini yerine getirmede ne ölçüde istekli oldukları sorularının cevapları Suriye sorununun niçin çözülemediğinin anlaşılmasını sağlayabilecektir.

Astana mutabakatı, Türkiye, Rusya ve İran arasında, 14-15 Eylül 2017 tarihlerinde Kazakistan'ın Başkenti Astana'da yapılan Suriye konulu görüşmelerin sonucunda yayımlanan ortak bildiri ile duyurulmuştur. Her üç ülke, kendilerini mutabakatın garantörleri olarak duyurmuşlar, Suriye'nin bağımsızlığı, egemenliği, birliği ve toprak bütünlüğünün korunması konusunda aynı düşünceyi paylaştıklarını belirtmişler, ateşkesin sağlanarak şiddetin önemli boyutlarda azaltılmasının gereğini kuvvetli biçimde vurgulamışlardır. Bu kapsamda çatışmasızlık bölgeleri ilan edilmiş, bu bölgeler arasında Doğu Guta, Humus vilayetinin bazı bölgeleri ile İdlip vilayeti ve komşu (Lazkiye, Hama ve Halep) vilayetlerin bazı bölgeleri de sayılmıştır. Bu mutabakat ile çatışmasızlık bölgelerinde konuşlu kontrol güçlerinin aktivitelerinin koordine edilmesi maksadı ile ortak bir koordinasyon merkezi kurulmuştur.

Rejim, Rusya ve İran'ın desteği ile Astana sürecini iyi değerlendirmiş ve güneyden başlayarak çatışmasızlık bölgelerinde kontrol sistemi bile tesis etmeden, çatışan-sivil ayrımı yapmaksızın yoğun bir çatışma ortamı yaratarak kendisine karşı muhalefet yapan herkesi kuzeye yani İdlip bölgesine bir plan dahilinde sürmüş, sürdüğü muhaliflerin geri kalan her türlü malına el koymuş, nüfus mühendisliği ile demografik yapıyı yeniden düzenlemiş, kuzeye yönelmeden önce geri bölgesini emniyete almıştır.

İdlip bölgesine çok sayıda muhalif, terörist unsurlar ve sivil halkın yığılması, rejimin İdlip bölgesinde adeta katliama ve Türkiye'ye doğru yoğun bir göç hareketine yol açabilecek şekilde saldırılara hazırlandığının görülmesi, sahada ki mevcut durumun Türkiye'nin güvenliğini tehdit eder hale gelmesi üzerine, Rusya'nın Soçi şehrinde, 17 Eylül 2018 tarihinde Rusya ve Türkiye bir araya gelmişler, İdlip'de silahlardan arındırılmış bir bölge kurulması üzerinde anlaşmaya varmışlardır. Bu anlaşma ile 15-20 kilometre derinliğinde ve 250 kilometre uzunluğundaki silahsızlandırma şeridinin silahlı örgütlerin kontrol ettiği bölgeden geçmesi planlanmıştır.

Soçi mutabakatı sonrası Türkiye İdlip bölgesinde gözlem noktaları tesis etmiş, bu gözlem noktaları vasıtası ile silahlı örgütlerin kontrolündeki sınır şeridinin silahlardan arındırılmasının denetlemesi planlanmışsa da rejim ile burada yer alan silahlı güçler arasında başlangıçta azalma eğilimi gösteren çatışmalar tekrar artmış, silahlardan arındırılmış bölge planı hayata

geçirilememiştir. Ayrıca, mutabakatta Suriye hükümeti için büyük önem taşıyan ve İdlib eyaletinden geçen Halep-Lazkiye ve Halep-Hama otoyollarının açılmasına da karar verilmesine rağmen, bu karar İdlib'i kontrol eden örgütler tarafından uygulanmamıştır. Bugün rejim güçlerinin bölgede operasyon yapma gerekçelerinden biri olarak bu durum gösterilmekte, rejim ve Soçi Mutabakatının tarafı olan Rusya, mutabakatın şartlarının yerine getirilmediğini ileri sürmektedirler.

Fırat Nehri'nin batısında bu gelişmelere karşılık, Fırat'ın doğusunda, özellikle Suriye'nin kuzeydoğusunda Türkiye sınırının hemen bitişiğinde, Zeytin Dalı Harekatı ile Afrin'de etkisiz hale getirilen PYD/PKK'nın, ABD yakın himaye ve desteğinde bir terör devleti oluşturma çabalarını, Türkiye'nin ABD nezdinde ki bütün girişimlerine karşılık sistematik bir şekilde arttırdığı görülmüştür. Türkiye'nin bu bölgeden terör unsurlarının çekilmemesi halinde hareket icra edeceğini sık sık vurgulaması, önemli bir kuvveti bu bölgeye yığması üzerine ABD tarafından güvenli bölge tesisi konusunda girişimde bulunulmuştur.

Görüşmeler sonucunda, Türkiye ve ABD, 7 Ağustos 2019 tarihinde Suriye'nin kuzeyinde bir güvenli bölge kurulması ve Türkiye'nin güvenlik endişelerini giderecek tedbirlerin bir an önce uygulanması yönünde mutabakata varmışlar, bu çerçevede güvenli bölgenin koordinasyonu ve yönetimi için Türkiye'de müşterek hareket merkezinin kurulması kararlaştırılmıştır. Mutabakat kapsamında uzun sayılabilecek sürede ortak eğitim faaliyetleri yürütülmüş, akabinde Akçakale'de merkez kurulmuş, ortak devriye faaliyetlerine başlanılmıştır. Ancak, ABD'nin bir yandan Türkiye ile terör örgütüne karşı devriye faaliyetlerini devam ettirirken, diğer taraftan terör örgütüne desteğini aynen sürdürmesi ve terör örgütünün faaliyetlerinde bir değişiklik olmaması üzerine, Türkiye Tel Abyad ile Resulayn arasında kalan bölgeye yönelik olarak 09 Ekim 2019 tarihinde Barış Pınarı Harekat'ını gerçekleştirmeye başlamıştır.

Harekatın hızı ve başarısı üzerine ABD'de, eğitim ve donanımı için büyük masraf yaptığı taşeronu olan terör örgütünün Afrin'de olduğu gibi tamamen elden çıkabileceği endişesi hakim olmuş ve Türkiye ile ABD arasında 17 Ekim 2019 tarihinde Ankara'da sürdürülen görüşmeler sonucunda 13 madde üzerinde bir mutabakat'a varıldığı açıklanmıştır. Bu mutabakatın en önemli yanı Barış Pınarı Harekatı bölgesi'nin, Türkiye'nin kontrolünde güvenli bölge olarak tesisi ve terör örgütü unsurlarının 120 saat içinde çekilmeleri, terör örgütüne ait ağır silahların toplanması, tahkimatların kullanılamaz hale getirilmesi konusunda ABD tarafından verilen taahhüttür. Ayrıca, bu mutabakatta, Suriye'nin siyasi birliği ve toprak bütünlüğüne de diğer mutabakatlarda olduğu gibi vurgu yapılmıştır. ABD tarafından terör örgütünün çekildiği bildirilmiş olsa da söz konusu bölgede gerek Türk Silahlı Kuvvetleri unsurlarına ve gerekse bölgedeki sivillere yönelik saldırılar çekilmenin tam olarak gerçekleştirilmediğini, ağır silahlar ve tahkimatlar dahil terör örgütünün varlığını sürdürmeye devam ettiğini göstermektedir. ABD terör örgütünün bir kısım unsurlarını bu bölge ve civarında bırakarak ,yeni bir hamle ile Suriye'nin petrol bölgesi olan Deyrizor ve Rakka'ya yönelerek terör örgütü ile birlikte bu bölgeleri kontrol altına almıştır.

ABD,Türkiye ile vardığı mutabakat sonrası birden bu bölgede Rusya'nın devreye girdiği görülmüş,22 Ekim 2019 tarihinde 10 madde üzerinde Rusya ile Türkiye arasında yeni bir mutabakat imzalanmıştır.Bu mutabakatta da yine öncelikle Suriye'nin siyasi birliği ve toprak bütünlüğüne vurgu yapılmış, ayrıca günümüze kadar uygulama başarısı ve kararlılığı şüpheli aşağıda yer verilen maddeler yürürlüğe konulmuştur.

-Terörizmin tüm şekil ve tezahürleriyle mücadele etme ve Suriye topraklarındaki ayrılıkçı gündemleri boşa çıkarma yönündeki kararlılıklarını vurgulamışlardır. Bu çerçevede, Tel Abyad ve Resulayn'ı içine alan 32 km derinliğindeki mevcut Barış Pınarı Harekâtı alanındaki yerleşik statüko muhafaza edilecektir.

-Adana Anlaşması'nın önemi ve Rusya'nın mevcut koşullarda Adana Anlaşması'nın uygulanmasını kolaylaştıracağı teyit edilmiştir.

-23 Ekim 2019, öğle saat 12.00'den itibaren, Rus askeri polisi ve Suriye sınır muhafızlarının, Barış Pınarı Harekat alanının dışında kalan Türkiye-Suriye sınırının Suriye tarafına, YPG unsurları ve silahlarının Türkiye-Suriye sınırından itibaren 30 km'nin dışına çıkarılmasını temin etmek üzere girmeleri ve bu işlemin 150 saat içinde tamamlanması öngörülmüş, aynı saat itibarıyla, mevcut Barış Pınarı Harekat alanı sınırlarının batısı ve doğusunda 10 km derinlikte Kamışlı şehri hariç Türk-Rus ortak devriyeleri başlaması kararlaştırılmıştır.

Ayrıca, Menbic ve Tel Rıfat'tan bütün YPG unsurları silahlarıyla birlikte çıkarılması, terörist unsurların sızmalarının önlenmesinin temini için gerekli tedbirlerin alınması, mültecilerin güvenli ve gönüllü şekilde geri dönüşlerini kolaylaştırmak maksadıyla ortak çalışma yapılması da mutabakat metnin de yer almıştır.

Bu mutabakat metninde yer alan konuların ABD ile yapıldığı gibi hiçbir sonuç vermeyen ortak devriye faaliyetleri uygulanmış, Rusya bu bölgedeki terör örgütü varlığının ve sızmalarının önlenmesi için sonuç alıcı bir gayrette bulunmamış, Barış Pınarı Harekâtı bölgesine yönelik saldırıları engellememiş veya engelleyememiş, Türkiye'nin sık sık gündeme getirdiği mültecilerin geri dönüşleri konusunda hiçbir girişimde bulunmamıştır. Terör örgütü'nün, ABD dışında kendisini asla terör örgütü olarak kabul etmeyen Rusya'nın da koruması altına alındığı görülmüştür. Rusya'nın bu terör örgütü ile son günlerde işbirliğine yönelik görüşmeleri ve bu görüşmelere rejim yetkililerinin de katılması, ortak komisyonlar kurulması son derece anlamlıdır.

Son mutabakat ise İdlip bölgesinde artan rejim saldırıları ve Türkiye sınırına yönelik göç hareketlerinin artması üzerine, "İdlip Gerginliği Azaltma Bölgesi içerisinde; hava / kara saldırılarının durdurulması, can kayıpları ile yeni göç akımlarının önlenmesi ve hayatın yeniden normale döndürülmesine katkı sağlamak maksadıyla, Türkiye ve Rusya arasında ateşkes rejiminin uygulanması konusunda 11 Ocak 2020 tarihinde sağlanan mutabakattır. Bu kapsamda; 12 Ocak 2020 saat 00:01'den itibaren başlayan ateşkes çok kısa sürmüş ve rejim Rusya ve İran desteği ile saldırılarını yoğunlaştırmış ve bölgede görevli birliklerimize yönelik saldırılarda da bulunmuştur.

Görüldüğü üzere Suriye'nin bütünlüğünün sağlanması konusunda gerçekçi mücadeleyi sürdüren, terör örgütleri ile mücadeleyi kararlılıkla yürüten, Türkiye'de bulunanlar dahil Suriye'den göç ettirmek zorunda bırakılmış Suriye vatandaşlarının güvenli bir şekilde ülkelerine dönmesi, yeni göç hareketlerinin oluşturulmaması konusunda yoğun çaba gösteren Türkiye dışında bir ülke bulunmamaktadır. Mutabakatlar barışın tesisi konusunda yarattıkları umut dışında, barış ve istikrara katkıda bulunamamıştır. Uluslararası anlaşmaları ve hukuku bile hiçe sayan bu güçlerden mutabakata uymalarını beklemenin yanlış olacağını Suriye'de imzalanan çok sayıda mutabakat bize göstermektedir.

Suriye’de M5 Karayolu ve Önemi

<https://www.dw.com/tr/suriyede-zafere-giden-yol-m5/a-52378805>

Başkent Şam'ı Halep'e bağlayan M5 otobanı Suriye'de "uluslararası yol" olarak biliniyor. Suriye'nin bütün büyük kentlerinden geçen yol, ülkenin kontrolünü ele geçirmek için anahtar rolü oynuyor.

Suriye Devlet Başkanı Beşar Esad yolun denetimini 2012 yılında çeşitli silahlı muhalif grupların ülkenin bazı bölgelerini kontrol altına alması üzerine kaybetmişti. Ailesinin yönetimine karşı protestolar bir yıl önce Arap ülkelerinde başlayan ayaklanma dalgasının ardından patlak vermişti. Hükümetin muhalifleri sert bir biçimde bastırması üzerine protestolar kısa sürede iç savaşa dönüştü ve dış güçler de duruma müdahil oldu.

Tarihsel olarak hareketli bir ticaret güzergahı olan yolu, Suriyeli analist Talib İbrahim "Ortadoğu'daki en temel ve stratejik otoyol" olarak niteliyor. Türkiye destekli silahlı muhalif gruplar otoyolu, denetimleri altındaki bölgeyi bir arada tutmak ve hükümet güçlerini yaklaştırmamak için kullanıyor. Yol üzerindeki kontrolün kaybı muhalifler açısından Suriye'de ellerindeki kalan son toprak parçasını da kaybetmelerine dönük, ölümcül bir darbe anlamına geliyor.

M5, Suriye'nin Ürdün sınırı yakınlarında başlayan ve Türkiye sınırı yakınlarındaki Halep'e kadar uzanan otoyolun adı. İdlib vilayetini boydan boya kesen ve 450 kilometre uzunluğundaki yol, ülkenin nüfusu en fazla olan dört kentini, Şam, Humus, Hama ve Halep'i birbirine bağlıyor. Savaş öncesinde Suriye'nin ekonomik arterlerinden biri olan M5, ülkenin sanayi merkezlerinden Halep'i de besliyor. Uzmanlar otoyol aracılığıyla yapılan ticari işlemlerin savaş öncesinde 25 milyon dolarlık günlük hacme sahip olduğunu tahmin ediyor. Otoyol Suriye'nin doğusu ve kuzeyinden ülkenin geri kalan kesimlerine buğday ve pamuk taşımacılığı için kullanılıyor. Ayrıca Ürdün, Suudi Arabistan, Türkiye ve Arap ülkeleriyle ticaret de bu yol üzerinden yapılıyor.

Otoyolun denetimini geri almak, Esad hükümetinin savaşın ilk gününden beri başlıca öncelikleri arasındaydı. Yaklaşık yarım milyon insanın hayatını kaybettiği ve ülke nüfusunun yarısının yerinden olmasına neden olan iç savaşın önemli kilometre taşlarını da otoyol üzerindeki denetim üzerinden işaretlemek mümkün. Suriye hükümeti otoyolun belli bölümlerinin kontrolünü 2014 yılından itibaren kazanmaya başladı. Rusya o tarihte Esad'ın yanında savaşa müdahil oldu. Guta bölgesi ve Şam'ın kenar mahalleleri de dâhil olmak üzere otoyol boyunca sıralanan kent ve kasabalar uzun süren ablukalar ve aralıksız bombardımanlar nedeniyle harabe haline geldi. Aralık 2016'da Suriye rejim birliklerinin Halep'i Rusya'nın desteğiyle geri alması, oyunu değiştiren en önemli etmenlerdendi.

Eylül 2018'de Rusya ile Türkiye arasında imzalanan mutabakat, M5 ve M4 otoyollarının trafiğe açılmasını öngörmüştü. Böylece Halep'in Akdeniz ile bağı o yılın sonuna kadar açılmış olacaktı.

Ancak isyancıların çekilmeyi ve yol üzerinde Rus-Türk devriyesinin başlamasını reddetmesi üzerine bu, sağlanamadı. Hükümetin isyancıların elinde kalan son bölge olan İdlib'e harekâtı da bunun üzerine başladı. Hükümet birlikleri Rusya'nın desteğiyle otoyolun her iki yanındaki köy ve kasabaları geri alarak İdlib'de önemli kazanımlar elde etti. Han Şeyhun bunlar arasında ilk büyük başarıydı, bunu Maaret El Numan ile M4 ve M5'in kesiştiği Serakib'in geri alınması izledi. Suriye birlikleri bu hafta da otobanın Han el Essal yakınındaki bölümünü isyancılardan geri aldı. 2012 yılından beri ilk kez böylece otoyolun kontrolü bütünüyle Esad güçlerinin eline geçmiş oldu. Zafer açıklaması Suriye hükümetinden değil Rusya Savunma Bakanlığı'ndan geldi. Çarşamba günü yapılan açıklamada "Suriye'nin en önemli taşımacılık arterinin" "kurtarıldığı" belirtildi.

Esad'a bağlı birlikler 2015'ten bu yana Rusya'nın hava saldırıları ve İran destekli savaşçıların yardımıyla somut kazanımlar elde ediyor. Ancak otoyolun yeniden ele geçirilmesi bunlar arasında belki de en önemli zafer. Suriyeli analist Talib İbrahim otoyolun ülkenin iki güç merkezini, başkent Şam ile ticaret merkezi Halep'i birbirine bağladığı için önemli olduğunu belirtiyor. İbrahim "Bir başka deyişle Suriye'nin siyasi başkentiyle ekonomik başkentini birbirine bağlıyor" diyor. M5 ayrıca Serakib üzerinde M4 ile buluşuyor, böylece Suriye'nin Akdeniz kıyısındaki önemli liman kenti Lazkiye ile trafiğe de imkan sağlıyor.

Suriye'de M5 yakınında çatışmalar sürüyor ve İdlib vilayetinin de büyük bir kısmı muhaliflerin elinde. Ancak hükümet M5'in denetimini ele geçirerek kendi kontrolündeki ancak yıllardır birbirinden ayrı olan bölgeleri de birleştirmiş oldu.

Her altı çocuktan biri savaş bölgesinde yaşıyor

<https://www.dw.com/tr/her-alti-çocuktan-biri-savaş-bölgesinde-yaşıyor/a-52366059>

Save the Children yardım kuruluşunun hazırladığı "Çocuklara Karşı Savaş" başlıklı rapora göre dünyada her altı çocuktan biri savaş ve çatışma bölgelerinde yaşıyor. Raporda 2018 yılında dünya genelinde toplam 415 milyon çocuğun savaş ve çatışmalardan doğrudan etkilendiğine dikkat çekildi. Kuruluşun 2017 raporunda her beş çocuktan biri, yani toplam 420 milyon çocuğun bu durumda olduğu bildirilmişti. 2017'ye göre 2018'de savaş bölgelerinde yaşayan çocukların sayısındaki hafif gerilemeye rağmen 2010 yılıyla kıyaslandığında yüzde 37'lik artış kaydedildiğine dikkat çekildi.

Raporda 2018 yılında çocuklar için en tehlikeli 10 ülke Afganistan, Kongo, Irak, Yemen, Mali, Nijerya, Somali, Güney Sudan, Suriye ve Orta Afrika Cumhuriyeti olarak sıralandı. Rapora göre Afrika'da her dört çocuktan biri kriz bölgesinde yaşıyor.

Raporda 2018 yılında kriz bölgelerinde 12 bin 125 çocuğun öldürüldüğü ya da yaralandığı ve bunun 2017 yılına göre yüzde 13'lük bir artışa işaret ettiği belirtildi. Militan grupların 2 bin 500 çocuğu kaçırdığı ve bu çocukların yüzde 80'inin erkek olduğu kaydedildi. Öldürülen ya da sakat

birakılan çocukların yüzde 44'ünün erkek yüzde 17'sinin kız olduğu aktarıldı. Geri kalan yüzde 39'unun cinsiyetiyle ilgili veri bulunmadığı kaydedildi.

Cinsel şiddet vakaları

Kız çocuklarının daha fazla tecavüze uğradığı ve çocuklarla evlenmeye zorlandığı belirtildi.

Cinsel şiddet vakalarının yüzde 87'sinin kız çocuklarına yönelik olduğu tespit edildi.

2018 yılında 7 bin çocuğun, 2005 ve 2018 yılları arasında ise 65 bin çocuğun savaş bölgelerinde çocuk asker olarak zorla çatışmalara sokulduğu da kaydedildi.

Save The Children kuruluşunun raporu Münih Güvenlik Konferansı vesilesi ile hazırladığı belirtildi. Kuruluş çocukların insani yardıma ulaşımının engellenmesini eleştiriyor.

Save The Children direktörü Susanna Krüger "Hükümetler ve savaşan taraflar uluslararası normları ve standartları devam ettirmek için eyleme geçmez ve suç işleyenlerden hesap sormazsa çocukların hayatı anlamsızca yok edilmeye devam edecek" dedi.

Raporda "Dünya çocuklara karşı aşırı şiddetin durmadan artmasını izlemekle yetiniyor" denildi.

Dünya genelinde çocukların durumunun düzelmesi için Münih Güvenlik Konferasındaki ülkelerin ortak hareket etmesi gerektiği belirtildi.

Son 140 yılın en sıcak Ocak ayı

<https://www.dw.com/tr/son-140-yılın-en-sıcak-ocak-ayı/a-52378418>

Küresel ısınmanın iklim üzerindeki ciddi etkileri ABD Ulusal Okyanus ve Atmosfer İdaresi'nin son açıklamasıyla bir kez daha gözler önüne serildi. ABD Ulusal Okyanus ve Atmosfer İdaresi bu yılın Ocak ayında 2016 yılının Ocak ayındaki tarihi rekorun da kırıldığını ve kayıt tutulmaya başlanan 1880'den bu yana en sıcak Ocak ayının yaşandığını açıkladı. Ocak'ta kara ve okyanus yüzeyi sıcaklığının, 20'nci yüzyıl Ocak aylarının ortalaması olan 12 derecenin 1,14 derece üstüne çıktığı belirtildi. Avrupa Birliği iklim gözlem servisi de geçen hafta farklı verilere dayanan benzer bir sonuç ortaya koymuştu.

Rusya'nın pek çok bölgesinde, İskandinavya ve Kanada'nın doğusunda ise sıcaklıklar ortalamanın beş derece üstünde seyretti. Kuzey Kutbu'ndaki buzullar 1981-2010 ortalamasının yüzde 5,3, Güney Kutbu'ndaki buzullar ise ortalamanın yüzde 9,8 altına indi.

Uzmanlar sera gazı emisyonlarını gezegenin ısınmasının en önemli nedenleri arasında gösteriyor. Birleşmiş Milletler, Paris Anlaşması'nda belirlenen küresel sıcaklık artışının sanayi devri öncesine kıyasla 1,5 derecenin altında tutulması hedefine ulaşılabilmesi için sera gazı emisyonlarının önümüzdeki on yıl içinde yılda yüzde 7,6 oranında azaltılması gerektiğini belirtmişti. Alman Meteoroloji Dairesi Almanya'da geçen ay 1981 yılından bu yana en sıcak beşinci Ocak ayının yaşandığını ve sıcaklığın, ortalamanın 3,5 derece üstüne çıktığını açıklamıştı.

Aselsan cirosunun yüzde 7'sini Ar-Ge'ye ayırıyor

Gökhan Yıldız,

<https://www.aa.com.tr/tr/ekonomi/aselsan-cirosunun-yuzde-7sini-ar-geye-ayiriyor/1734978>

Aselsan Yönetim Kurulu Başkanı ve Genel Müdürü Prof. Dr. Haluk Görgün, "Geçen sene 541 milyon dolar Ar-Ge bütçemiz vardı. Bu Ar-Ge bütçesinin yaklaşık 60 milyon doları özkaynaklı. Aselsan her sene cirosunun yüzde 7'sini Ar-Ge'ye ayırıyor." dedi. Birlik Vakfı'nın düzenlediği Milli ve Yerli Teknolojiler: Aselsan'ın Yolculuğu konferansında konuşan Görgün, Aselsan tesislerinde 6 tane Ar-Ge merkezlerinin olduğunu, bunlara ilaveten 8 farklı teknoloji geliştirme bölgesinde tasarım yapan birimlerinin bulunduğunu söyledi. Defence News'in hazırladığı Defence News Top 100 listesinde dünyadaki şirketleri sıraladığını belirten Görgün, "Aselsan burada Allah nasip ederse bu sene ilk 7'de olacak. Şu anda 52. sıradayız." ifadelerini kullandı.

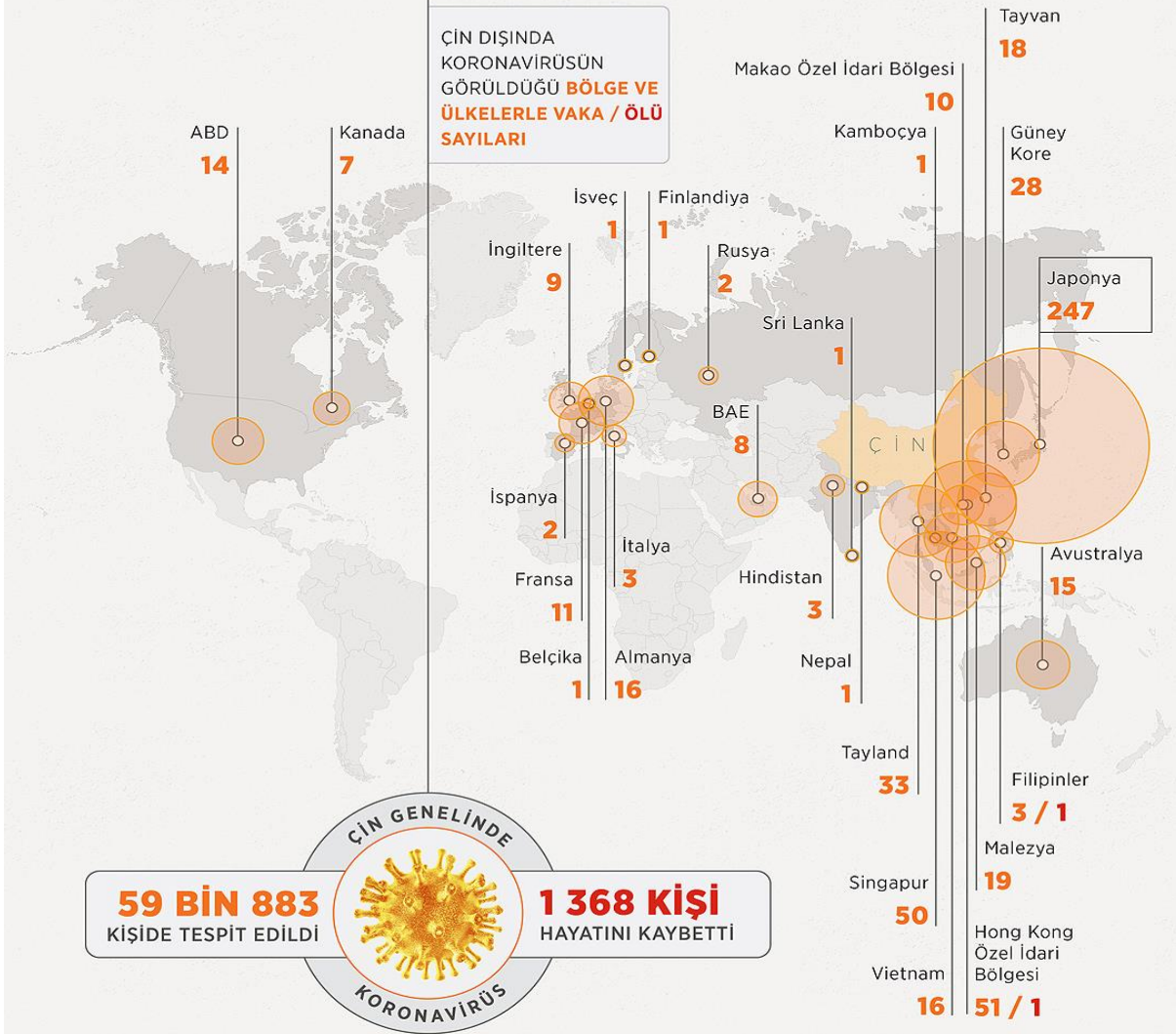
Deloitte 2018 yılında bir araştırma yaptığını finansal büyüklük açısından bir yıl içerisindeki büyümeyi karşıladığında Aselsan'ın cirosunu dünyada en çok artan şirket olarak ilan ettiğini kaydeden Görgün, Türkiye'de mühendis gençlerin en çok çalışmak istediği şirketin Aselsan olduğunu Harvard Business Review bunun ile ilgili üst üste açıklama yaptığını söyledi.

Görgün, şunları kaydetti: "Aselsan'ın İnsan Kaynakları departmanında 100 bin başvuru var. Biz iyinin en iyilerini seçebilme tercih edebilme süreci hakkaniyetli yönetebilmek üzere gayret gösteriyoruz. 8 bin 38 personelimiz var. Çalışanların yüzde 59'u mühendis ve normalde yüzde 29'u teknik eleman olarak gözükmüyor. Baktığınızda bir işletmede beyaz ve mavi yaka diye adlandırılır. Şimdi metal yakalılar da var. Robotlar da sürece girdi. Biz hem mühendislik hemde Ar-Ge şirketiyiz. Çalışanlarımızın yüzde 30'u yüksek lisans ve doktora yapıyor. Yüzde 40'ı lisans mezunu. Dolayısıyla çalışanlarımızın yüzde 70'i üniversite ve üzeri dereceye sahip.

Ürdün'de ve Kazakistan'da üretim yapan fabrikalarımız var. Özellikle bulundukları ülkenin faaliyet alanının içerisinde olan ürünleri üretip ülkemize ihracatına ve bölgenin ihtiyaçlarını karşılamak üzere kuruldu. Azerbaycan, Makedonya şirketimiz var. Ukrayna, Filipinler'de ofislerimiz var. Yüzde 100 bize ait olan Suudi Arabistan'da bir ofisimiz mevcut. Katar'da ortak olduğumuz bir şirketimiz var. Güney Afrika'da tasarım yaptırdığımız bir şirketimiz var. Endonezya'da da bir ofisimiz var. Bunların her biri stratejik olarak konuşlandırılmış hem bizim faaliyetlerimizi dost ve müttefik ülkelere özellikle zamanında ihtiyaçlarını karşılayabilmek hem de bulunduğu bölgenin ihtiyaçlarını karşılayabilmek hemde ülkemizin ihracatına hızlı bir şekilde katkı sağlamak için kurulmuş şirketler."

Dünya genelinde yeni tip koronavirüs bulaşan kişi sayısı 60 bini aştı

Çin'in Hubei eyaletine bağlı Wuhan kentinde ortaya çıkan ve diğer kent, bölge ve ülkelere yayılan yeni tip koronavirüsün (Kovid-19) bulaştığı kişi sayısı 60 bin 400'ü geçti

13.02.2020

AA
ANADOLU AJANSI
İCC

<https://www.aa.com.tr/tr/info/infografik/17348>

İran, devrimin 41. yılında da ekonomik kriz ve yaptırımların gölgesinde

İran, Rıza Şah Pehlevi'nin tırmanan toplumsal gerginlik nedeniyle 16 Ocak 1979'da ülkeyi terk etmesinden günler sonra Ayetullah Humeyni'nin sürgünden dönmesiyle yeni bir döneme girdi

1925

- Rıza Şah Pehlevi, Kaçar Hanedanı'nın ardından yönetime geldi
- İngiliz William Knox D'Arcy ve Anglo-Persian petrol anlaşmalarını fesheden Rıza Şah, 2'nci Dünya Savaşı sırasında Almanya ile yakınlaştı

1941

- SSCB ve İngiltere, İran'ı işgal etti ve Şah'ın oğlu Muhammed Rıza Pehlevi'yi (21) tahta çıkardı

1951

- Muhammed Musaddık başbakan oldu

1953

- İran petrolünü millileştiren Musaddık, İngiltere ile ABD destekli Postal ve Ajax darbeleriyle görevden uzaklaştırıldı

1963

- Şah, Beyaz Devrim dediği bir dizi adım attı

1964

- Humeyni, Şah'ın Beyaz Devrimine muhalefeti nedeniyle yurt dışına sürgüne gönderildi

1978

- Şah'a karşı muhalefet büyüdü ve protesto gösterileri kitlesel bir karakter kazandı

1979

- Muhammed Rıza, 16 Ocak'ta ülkeyi terk etti
- Humeyni yaklaşık 15 yıllık sürgünün ardından 1 Şubat'ta İran'a döndü ve ülkede 58 yıllık Pehlevi Hanedanlığı yıkıldı
- 1 Nisan'da yapılan referandumun ardından İran resmen İslam Cumhuriyeti oldu

ABD'NİN İRAN'A YÖNELİK YAPTIRIMLARI

1979

ABD İran'dan petrol ithalatını 12 Kasım'da sona erdirdi, 14 Kasım'da 8 milyar dolarlık İran varlığı donduruldu

1999

ABD yönetimi, nükleer programını geliştiren İran'a karşı yeni ambargolar uyguladı

2002

Washington, ekonomik yaptırımlara ek olarak konuyu BM'ye taşıdı

2006-2015

BMGK İran'a karşı 7 defa yaptırım kararı aldı

İRAN NÜKLEER ANLAŞMASI

2015

İran ile 5+1 ülkeleri arasında 14 Temmuz'da imzalanan nükleer anlaşma ile BMGK yaptırımları kalktı

2018

Trump 8 Mayıs 2018'de anlaşmadan tek tarafı çekilip ABD ambargolarını geri getirdi

2019-2020

İran, Temmuz 2019'da nükleer anlaşmanın bazı maddelerini, 5 Ocak'ta da anlaşmadan kaynaklanan tüm taahhütleri askıya aldığını açıkladı

İngiltere, Almanya ve Fransa, 14 Ocak'ta İhtilaf Çözüm Mekanizması'nı işleteceklerini açıkladı

3 ülke, konuyu BMGK'ye taşımaları halinde İran'a yönelik uluslararası ambargolar geri gelecek

DEVİRİMİN TEORİK VE PRATİK ARKA PLANINDA ROL OYNAYANLAR

ALİ ŞERİATİ

Devrimin siyasi ve ideolojik fikrinin İslami olmasında Şeriatî'nin konferansları ve kitapları oldukça etkili oldu

Eski Cumhurbaşkanı AYETULLAH ALİ EKBER RAFSANCANI

8 Ocak 2017'de hayatını kaybetti

AYETULLAH MUHAMMED HÜSEYİN BEHEŞTİ

Eski Uzmanlar Konseyi Başkanı ve Başyargıç
28 Haziran 1981'de düzenlenen bombalı saldırıda öldü

AYETULLAH MURTAZA MUTAHHARİ

1 Mayıs 1979'da düzenlenen suikasta öldü

AYETULLAH EL-UZMA HÜSEYİN ALİ MUNTAZERİ

Eski Anayasa Konseyi Başkanı ve Humeyni'nin vekili
2009'daki ölümüne kadar ev hapsinde kaldı

MAHMUD TALEGANİ

Eski Devrim Konseyi Başkanı
9 Eylül 1979 tarihinde şüpheli bir şekilde öldü

MEHDİ BEZİRGAN

Devrimden sonraki ilk başbakan
ABD elçiliği işgaline tepki göstererek istifa etti ve 1995'te öldü

EBUL HASAN BENİ SADR

İlk cumhurbaşkanı
İran-İrak savaşından sonra görevden alınca hainlikle suçlandı ve Paris'e kaçtı

Pentagon'dan YPG/PKK kontrolünde 10 bin kişilik birlik için 'bütçe' talebi

Pentagon 2021 mali yılı için
Suriye'de desteklediği gruplara
200 milyon dolar askeri yardım
fonu talebinde bulundu

YPG-PKK kontrolünde
10 bin kişilik bir grup
oluşturulacak ve **bunlara**
silah, mühimmat desteği
verilecek

El Tanif'teki
Muğavir et-Tavra
grubunun sayısı
300'den 500 kişiye
çıkartılacak

YPG/PKK'YA 3 FARKLI KUVVET EĞİTİMİ

BÖLGESEL İÇ GÜVENLİK GÜÇLERİ

Yerleşim yerlerinin
belirli bölgelerinde
konuşlu **sabit birlikler**
kurulacak

İÇ GÜVENLİK GÜCÜ

4 bin kişiden
oluşacak, şehirlerde
devriye ve yerleşim
birimleri arasındaki
kontrol noktalarında
görev yapacak

TEMİZLİK GÜCÜ

(Operasyonlar
sonrasında bölgede
temizlik faaliyeti
için)

1720 kişiden oluşacak
Terör örgütü YPG-PKK
kontrolündeki **bölgede 600**
kişilik anti-terör birliği
kurulacak

Toplam **1120 kişiden** oluşan
sözde komando birliği
oluşturulacak

VERİLECEK BAZI SİLAH VE EKİPMAN

- 442 ADET**
TÜFEK
- YAKLAŞIK
3 MİLYON ÇEŞİTLİ
KALİBRELERDE
MERMİ
- 860 ADET**
TABANCA
- 296 ADET**
KOMANDO BİÇAĞI
- 28 ADET**
SUIKAST TÜFEĞİ
- 121 TAKTİKSEL**
OLMAYAN ASKERİ
ARAÇ
- 574 ADET**
ZİRHLI ARAÇ

Çok sayıda **personel**
taşıyıcı, kargo kamyonu,
ambulans, yakıt ve su
tankerleri verilecek

Üniforma, **miğfer, kamera,**
telsiz, tablet, oksijen kesici
gibi çeşitli muhteviyatta
binlerce yardım malzemesi
gönderilecek

SURİYE'DEKİ DESTEK BÜTÇESİ 5 KALEME AYRILIYOR

94,3 MİLYON
DOLAR

Eğitim ve
ekipman yardımı

53,7 MİLYON
DOLAR

Lojistik
Destek

48 MİLYON
DOLAR

Maaşlar

(10 bin kişi için 12 ay
boyunca kişi başına
400 dolar)

3 MİLYON
DOLAR

İdame
Faaliyetleri

1 MİLYON
DOLAR

Tamiratlar

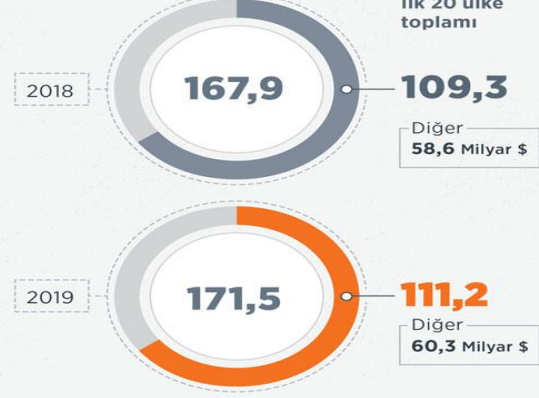
12.02.2020

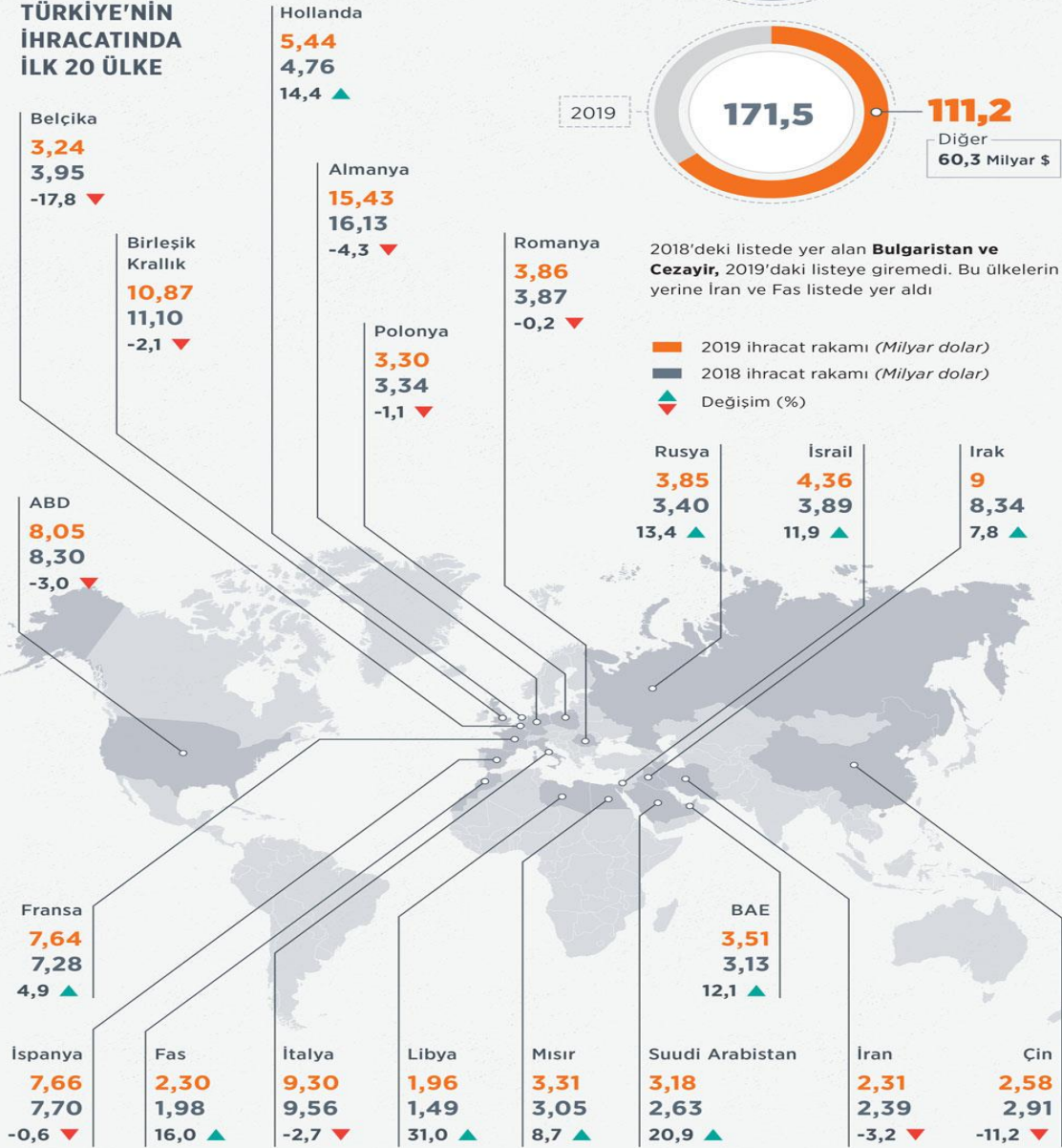
İhracatın üçte ikisi 20 ülkeye

Türkiye'nin en fazla ihracat yaptığı 20 ülkeye 2019'da 111,2 milyar dolarlık dış satım gerçekleştirilirken, bu rakam toplam ihracatın yaklaşık %65'ini oluşturdu

TÜRKİYE'NİN TOPLAM İHRACATI (Milyar dolar)

TÜRKİYE'NİN İHRACATINDA İLK 20 ÜLKE

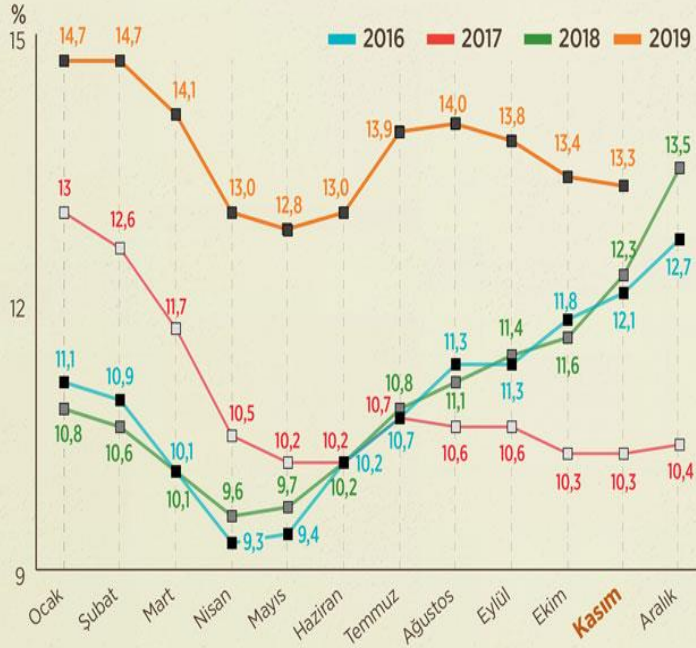
2018'deki listede yer alan **Bulgaristan ve Cezayir**, 2019'daki listeye giremedi. Bu ülkelerin yerine İran ve Fas listede yer aldı

■ 2019 ihracat rakamı (Milyar dolar)
■ 2018 ihracat rakamı (Milyar dolar)
▲ Değişim (%)

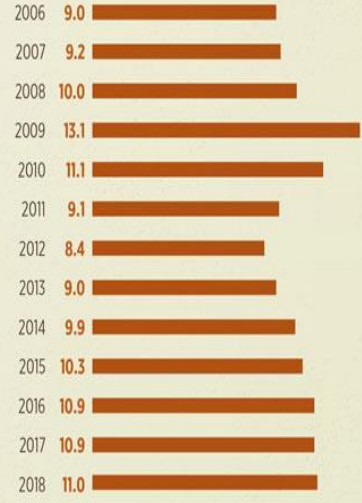
İş gücü istatistikleri

(KASIM, 2019)

Türkiye'de işsizlik oranı 2019 yılı kasım ayında bir önceki yılın aynı ayına göre 1 puan artışla yüzde 13,3 oldu. Bu dönemde işsiz sayısı 327 bin kişi artarak 4 milyon 308 bin olarak kayıtlara geçti

YILLARA GÖRE İŞSİZLİK ORANI

Türkiye genelinde **kasım ayına ilişkin** mevsim etkilerinden arındırılmamış temel iş gücü göstergeleri (15 ve daha yukarı yaşta kişiler)

NÜFUS
61,8 MİLYON

İŞ GÜCÜ
32,5 MİLYON

İSTİHDAM
28,2 MİLYON

İŞSİZLİK ORANI
%13,3
(4,3 MİLYON)

İŞ GÜCÜNE KATILMA ORANI
%52,5

İSTİHDAM ORANI
%45,6

İstanbul'da kilometrekareye Güngören'de 41 bin 348, Şile'de 47 kişi düşüyor

İstanbul'un nüfusu 2019'da bir önceki yıla göre 451 bin 543 kişi artarak, 15 milyon 519 bin 267 kişiye ulaşırken, kilometrekareye düşen kişi sayısına göre en yoğun ilçeler Güngören, Gaziosmanpaşa, Bahçelievler, Bağcılar ve Bayrampaşa oldu

YÜZ ÖLÇÜMLERİYLE İLÇE NÜFUSLARI KIYASLANDIĞINDA KİLOMETREKAREYE DÜŞEN KİŞİ SAYISI

≤800 801 - 5.000 5.001 - 15.000 15.001 - 30.000 ≥30.001

5 BİN 461
KM²

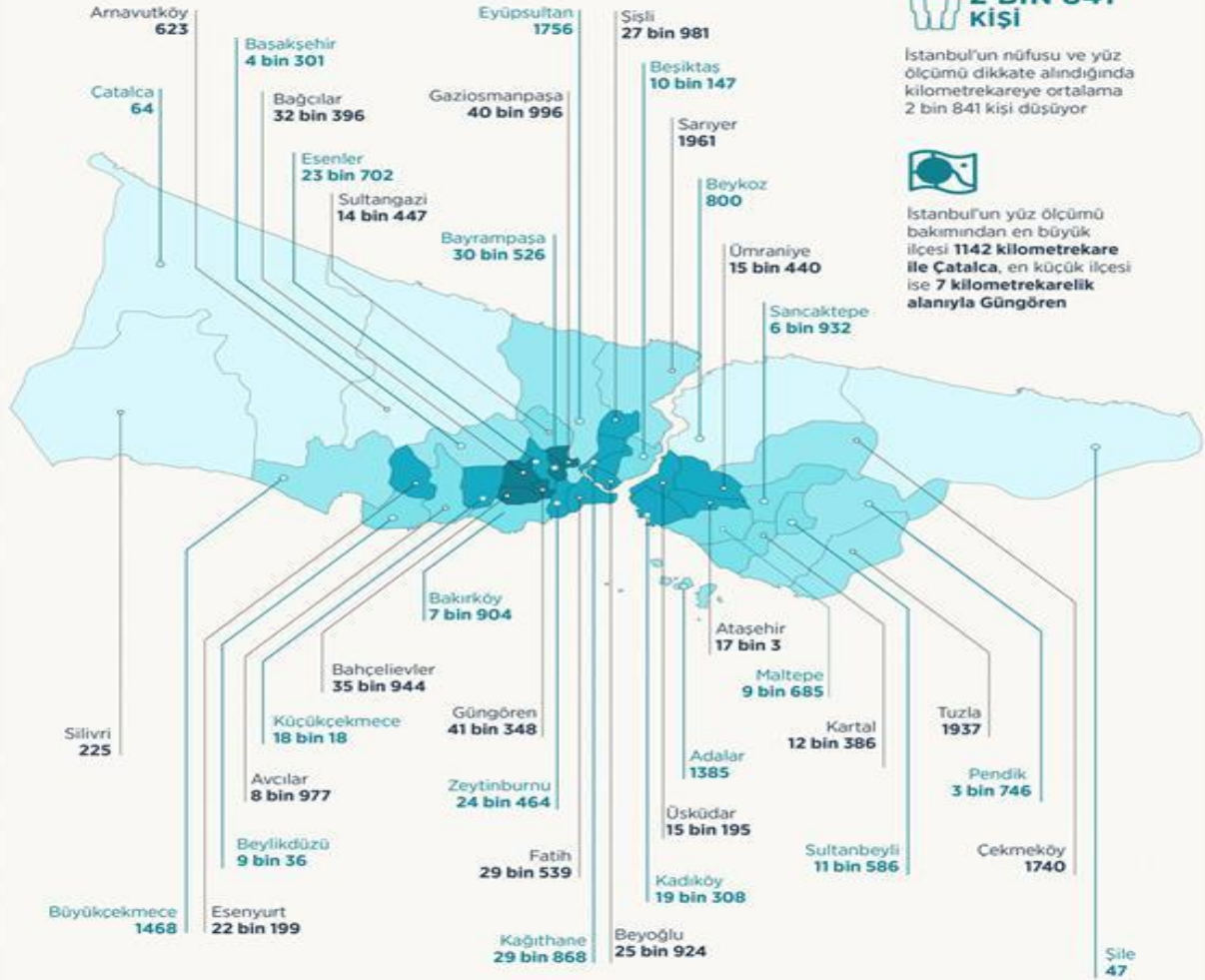
İstanbul'un yüz ölçümü

2 BİN 841
KİŞİ

İstanbul'un nüfusu ve yüz ölçümü dikkate alındığında kilometrekareye ortalama 2 bin 841 kişi düşüyor

İstanbul'un yüz ölçümü bakımından en büyük ilçesi 1142 kilometrekare ile **Catalca**, en küçük ilçesi ise 7 kilometrekarelik alanıyla **Güngören**

KİLOMETREKAREYE DÜŞEN KİŞİ SAYISI EN YOĞUN OLAN 5 İLÇE

GÜNGÖREN	41 BİN 348
GAZİOSMANPAŞA	40 BİN 996
BAHÇELİEVLER	35 BİN 944
BAĞCILAR	32 BİN 396
BAYRAMPAŞA	30 BİN 526

KİLOMETREKAREYE DÜŞEN KİŞİ SAYISI EN AZ YOĞUN OLAN 5 İLÇE

47	ŞİLE
64	CATALCA
225	SİLİVRİ
623	ARNAVUTKÖY
800	BEYKOZ

Finansal Yatırım Araçlarının Reel Getiri Oranları

(Ocak, 2020)

Yurt İçi Üretici Fiyat Endeksi (Yİ-ÜFE) ve Tüketici Fiyat Endeksi (TÜFE) ile indirgenildiğinde, ocakta en fazla reel getiri BIST 100 endeksinde sağlandı

■ Yİ-ÜFE ile indirgenmiş reel getiri oranı (%)
■ TÜFE ile indirgenmiş reel getiri oranı (%)

07.02.2020 Kaynak: TÜİK

AA
ANADOLU AJANSI
İCC
İSTANBUL

<https://www.aa.com.tr/tr/info/infografik/17262>

İstanbul bu hafta birbirinden renkli etkinliklere sahne olacak

İstanbul bu hafta, birbirinden farklı etkinliklerle yerli ve yabancı sanatçıların katıldığı konser, sergi, tiyatro ve performanslara ev sahipliği yapacak

ŞEHİR TİYATROLARI

"HASTALIK HASTASI"

— 19 - 22 Şubat
HARİYE MUHSİN ERTUĞRUL SAHNESİ

"AY, CAMELA!"

— 19 - 22 Şubat
FATİH REŞAT NURİ GÜNTEKİN SAHNESİ

"TATLI KAÇIK"

— 19 - 22 Şubat
KAĞITHANE SADABAD SAHNESİ

"KARINCALAR- BİR SAVAŞ VARDI"

— 19 - 22 Şubat
KADIKÖY HALDUN TANER SAHNESİ

"KAHVEDE ŞENLİK VAR"

— 19 - 22 Şubat
ÜSKÜDAR MUSAHİPZADE CELAL SAHNESİ

"VAHŞİ BATI"

— 19 - 22 Şubat
ÜMRANİYE SAHNESİ

"ÇİN SABAHTA"

— 19 - 22 Şubat
GAZİOSMANPAŞA SAHNESİ

"MATRUŞKA"

— 19 - 22 Şubat
ÜSKÜDAR KEREM YILMAZER SAHNESİ

"FELATUN BEY İLE RAKİM EFENDİ"

— 20 - 22 Şubat
SULTANGAZI HOCA AHMET YESEVİ SAHNESİ

"BİSKÜVİ ADAM"

— 23 Şubat
KADIKÖY HALDUN TANER SAHNESİ

SERGI, PANEL VE FESTİVALLER

"GÜNEYDOĞU ANADOLU'NUN GÖBEKLİTEPE KÜLTÜRÜ"

KONUŞMACI: PROF. DR. MEHMET ÖZDOĞAN
— 17 Şubat
İKÜ ATAÖY YERLEŞKESİ

"KONUŞMALAR" SÖYLEŞİSİ

KONUŞMACI: ESKİ BAKAN, İLETİŞİM BİLİMCİ, AKADEMİSYEN VE YAZAR NABİ AVCI
— 17 Şubat
ZEYTİNBURNU BELEDİYESİ

İSTANBUL DEVLET MODERN FOLK MÜZİĞİ TOPLULUĞU

— 18 Şubat
ŞUBAT'TA ZEYTİNBURNU KÜLTÜR SANAT MERKEZİ

"VİYANA-İSTANBUL KÜLTÜR SANAT BULUŞMASI" SERGİSİ

— 18 Şubat
PROF. TÜRKAN SAYLAN KÜLTÜR MERKEZİ

MATRAKCI NASUH'UN İZİNDE "MENAZİLNAME" SERGİSİ

— 20 Şubat
İSTANBUL TÜRK VE İSLAM ESERLERİ MÜZESİ

"KONUŞAN RESİMLER-BU TOPRAKLARIN OZANLARI" SERGİSİ

— 22 Şubat - 1 Mart
YAPI KREDİ BOMONTIADA

İSTANBUL DEVLET TİYATROSU

"LEYLA İLE MECNUN"

— 18 - 23 Şubat
MECİDİYEKÖY BÜYÜK SAHNE

"DÜDÜKLÜDE KIYMALI BAMYA"

— 18 - 22 Şubat
ÜSKÜDAR STÜDYO SAHNESİ

"BİR PİCASO"

— 18 - 23 Şubat
MECİDİYEKÖY STÜDYO SAHNE

"BİR PERİ MASALI RADYUM KIZLARI"

— 18 - 23 Şubat
ÜSKÜDAR TEKEL SAHNESİ

"AZİZ DOSTUM ÇEHOV"

— 20 - 23 Şubat
GARİBALDİ SALON 2

"BÜYÜKLERE MASALLAR- MASAL MASAL İÇİNDE"

— 20 - 23 Şubat
KÜÇÜKÇEKMESE CKSM

"KARMAKARIŞIK"

— 21 - 23 Şubat
ZEYTİNBURNU SAHNESİ

SAHNE SANATLARI VE KONSERLER

ANDREAS OTTENSAMER

EŞLİK: BORUSAN QUARTET
— 17 Şubat
KADIKÖY SÜREYYA OPERASI

"YOLCU"

— 17 Şubat
ZORLU PSM

VİNCENT PEİRANİ

— 17 Şubat
CEMAL REŞİT REY

ALEXANDRE KANTOROW

— 19 Şubat
CEMAL REŞİT REY

ANTONIO GADES TOPLULUĞU

— 20 Şubat
CEMAL REŞİT REY

"ZENGİN MUTFAĞI"

— 18 - 19 Şubat
DASDAS SAHNE

"KEŞANLI ALI DESTANI"

— 20 / 29 Şubat - 7 / 27 Mart
TİM SHOW CENTER

YENİ TÜRKÜ

— 21 Şubat
BOSTANCI GÖSTERİ MERKEZİ

YAZAR & DOKTOR SÜHEYL ÜNVER'İ ANMA PROGRAMI

KONUŞMACILAR: PROF. DR. F. ÇİÇEK DERMAN, PROF. DR. AHMET GÜNER SAYAR VE PROF. UĞUR DERMAN

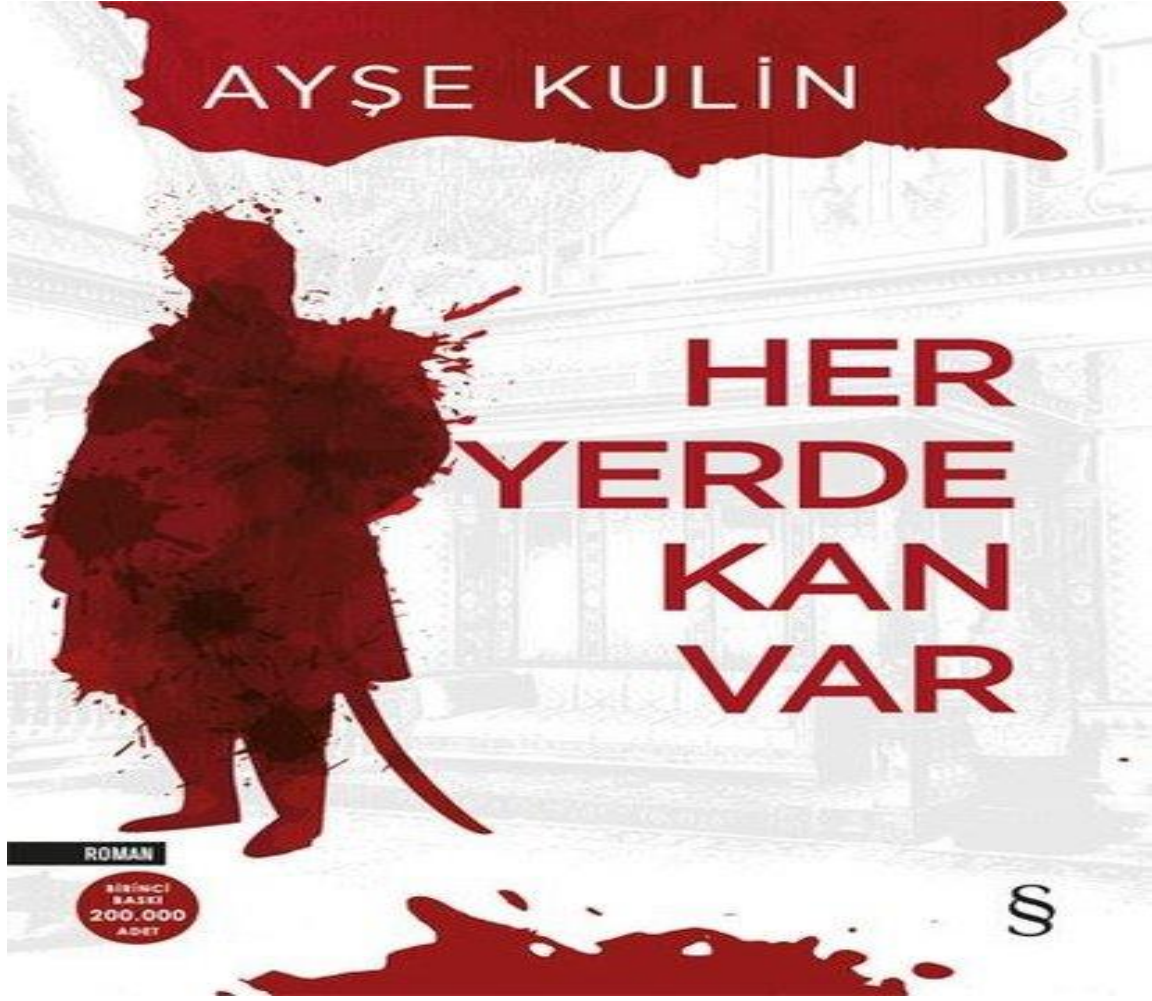
— 22 Şubat
ÜSKÜDAR VALİDE SULTAN GEMİSİ

FEYK FEST

— 22 Şubat
GRAND PERA

Türkiye'de ilk kez Grand Pera'da gerçekleştirilecek olan Feyk Fest'te hem dünyaca ünlü grupların şarkılarını seslendirecek tribute gruplar bir araya gelecek. Hafızalara kazınan efsaneleşmiş filmlerin özel gösterimleriyle müzik ve film tutkunlarına kapılarını açan etkinlik, 22 Şubat'ta özel film gösterimleriyle başlayacak

Kitap Tavsiyesi

Ayşe Kulin'den Osmanlı'nın son dönemine çok çarpıcı bir bakış: Her Yerde Kan Var!

Sultan Abdülaziz'in sır dolu ölümüyle sonuçlanan bir dönemi, saraydaki birçok önemli kahramanın gözünden okuyoruz bu romanda. Kulin'in bütün karakterlere kimi zaman müthiş insani hassasiyetle, kimi zaman da edebiyatın bütün sınırlarıyla yaklaştığını görüyoruz.

Her Yerde Kan Var yakın tarihin aslında bugüne ne denli benzediğinin, tarihin sadece tekerrürden değil, tefekkürden de ibaret olduğunun romanı. Dönüp o dönemi bütün canlılığı ve dürüstlüğüyle okumaya dair hakiki bir çağrı, bir vaat!

“Aksaray’dan kar geliyor
Ben sandım ki yar geliyor
Çıktım baktım pencereye
Çerkez Hasan can veriyor” türküsünün hep bizimle olduğu, nefes nefese okuyacağımız bir bakış romanı Her Yerde Kan Var...

Ayşe Kulin'in incelikli kaleminden.

